

היבטים משפטיים של חזרה לארץ של משפחות חד - הוריות

מאת עו"ד יואל יעקב קצין, עו"ד מונטי סילבר

כאשר משפחות חד-הוריות חוזרות לישראל, ישנם מספר נושאים שכדאי לשים אליהם לב בקשר ליחסי הורים – ילדים; אחד מהם הוא מתן תוקף משפטי ישראלי לנושאים של אפוסטרופסות, משמורת, הסדרי ראייה וכו'.

היה והורה אחד חוזר לישראל עם קטינים, בדרך כלל זכויות ההורה המשמורן (Custodial Parent) וההורה הלא - משמורן מוגדרות בהסכם שקיבל תוקף של פסק דין בערכאה בארץ מוצאם של הצדדים, או בפסק דין של אותה ערכאה.

המצב המשפטי בהגדרת זכויות הורה-ילד שונות ממדינה למדינה, ובנוסף, מאחר שפסקי דין הם טריטוריאליים, יש צורך להפוך את הפסק הזר למוכר ואכיף בישראל. רוב המדינות אף מחילות את החוק הפנימי שלהם בענייני קטינים, ובמדינת ישראל כל הסדר בנוגע לקטין כפוף לעיקרון טובת הילד, וניתן לכל הורה לחזור ולפנות לבית-המשפט בנסיבות מתאימות.

רוב המדינות מהן חוזרים אנשים לישראל חתומים על אמנת האג להיבטים האזרחיים של חטיפת ילדים. מי שחוזר לישראל עם קטין, ללא הסכמת ההורה האחר או ללא צו שיפוטי מתאים, עלול למצוא עצמו נתבע על פי האמנה והחוק הישראלי אשר מכיר באמנה כחלק מהדין הישראלי הפנימי. תוצאה אפשרית היא צו שיפוטי המחייב להחזיר את הקטין למדינת מוצאו. לפני שחוזרים לישראל הכרחי להתייעץ עם עורך דין במדינת המוצא והן עם עורך דין בישראל, על מנת להסדיר את זכויות וחובות הצדדים באופן ברור.

במדינת ישראל אפוסטרופסות משותפת לשני ההורים, ופעולות משפטיות שונות כגון טיפולים רפואיים דורשות הסכמת שני ההורים. על מנת לעגן את זכויותיו וחובותיו של ההורה החוזר לישראל בנוגע לקטין איתו חוזר לישראל, מן הראוי לדאוג למתן תוקף שיפוטי ישראלי פנימי לחובות/זכויות אלה, בין אם נקבעו בצו שיפוטי של הערכאה בארץ המוצא ובין אם אין צו שיפוטי כלשהו. ניתן לעשות זאת באחת משתי אפשרויות, על ידי הגשת הסכם של ההורים לבית-משפט בישראל כדי לאשר אותו וליתן לו תוקף של פסק דין, או על ידי הגשת תביעה לבית-המשפט, כאשר ההורה האחר ייחשב כנתבע בהליך מעין זה.

הסדרת נושא יחסי הורים - ילדים עם החזרה לישראל תמנע מצבים עתידיים בהם הורה לא יוכל לפעול בישראל בשם קטין בעניינים שונים (כגון חינוכיים או רפואיים).

אתם מוזמנים לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.gkl.co.il.

אם יש לכם שאלות או הערות בנוגע למאמר, הינכם מוזמנים ליצור קשר באמצעות הדוא"ל עם
עו"ד קצין - yaakov@gkl.co.il - או עם עו"ד סילבר - monte@gkl.co.il.

מאמר זה משמש לצרכים אינפורמטיביים בלבד, ואין לראות בו משום עצה משפטית או חו"ד
משפטית.

© July, 2010